



Søer i vandområdeplanerne

Faktaark
Juni 2023

Hvordan defineres søer i vandområdeplanerne?

Der indgår i alt 986 søer i vandområdeplanerne for 2021-2027 (VP3). Der findes forskellige typer af søer afhængig af søernes kalkholdighed, indholdet af humus-stoffer (farvetal), saltholdighed eller om søen er dyb eller lavvandet.

Hvad er de største udfordringer i danske søer?

Udledninger af fosfor fra landbrug, renseanlæg, regnbetingede udledninger, ukloakerede ejendomme, akvakultur og industri er den største udfordring for søernes økologiske tilstand. Derudover kan vandindvinding og fysiske modifikationer have betydning for søernes tilstand. Udledningen af miljøfarlige stoffer (MFS) påvirker søernes kemiske tilstand. Trods en tilstrækkelig reduktion af fosforbelastningen til søerne kan fosforophobning i sø-sedimentet betyde, at der går mange år, før den gode økologiske tilstand opnås. Ligesom en skæv biologisk sammensætning (fiske-sammensætning domineret af skaller og brasen) kan fastholde søen i en dårlig tilstand.

Hvordan er tilstanden i danske søer?

Ud af de 986 søer, der indgår i VP3, er der kun 5 søer i både god økologisk og god kemisk tilstand. Opgjort særskilt vurderes ca. 24% af søerne at være i god økologisk tilstand, mens ca. 30% af de undersøgte søer vurderes at være i god kemisk tilstand. Basisanalysen fra 2019 viser desuden, at ca. 56% af søerne er i risiko for ikke at nå målet om god tilstand i 2027.



5 af 986 søer er i god økologisk og kemisk tilstand



56% af søerne er i risiko for ikke at nå målet om god tilstand i 2027.

Hvad gøres der for at forbedre tilstanden i danske søer?

Med henblik på at forbedre tilstanden i søerne afsættes der med vandområdeplanerne ca. 170 mio. kr. til etablering af fosforvådområder, opkøb af dambrug og sørestaurering. Dertil kommer en takstfinansieret spildevandindsats på ca. 20 mio. kr. i 2026-2027. Denne udgift fortsætter ud over 2027. Desuden er der planlagt udviklingsprojekter, der skal skabe grundlag for at fastsætte resterende indsatser ved genbesøget i 2023/2024.

Indsatser

Der etableres ca. 800 ha fosforvådområder med en effekt på mindst 4 tons fosfor i søer.

Der gennemføres forbedret spildevandsrensning på ca. 49 regnbetingede udledninger til i alt 8 søer.

Der iværksættes sørestaurering i op til 41 søer. Opkøb af op til 30 dambrug med en forventet effekt på op til ca. 2,75 tons fosfor.

Udviklingsinitiativer

Videreudvikling af fosforrisikokortet, fosforvirkemidler og økonomiske modeller til beskrivelse af en omkostningseffektiv fosforindsats.

I et eller flere test-oplande kvalificeres den fosforindsats som modellerne foreslår, herunder placeringen af kendte og nye virkemidler.

Endvidere analyseres synergieffekter mellem fosfor-, kvælstof- og vandløbsindsatser.